

3. Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами : постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 № 3 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-02> (дата звернення: 16.10.2018).

4. Кримінальний кодекс України : наук.-практ. коментар / за заг. ред. А. В. Савченка, В. В. Чернея. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 1104 с.

5. Словник української мови : в 11 т. : Т. 6. Київ, 1975. 528 с.

6. Висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України на проект Закону України «Про внесення зміни до статті 263-1 Кримінального кодексу України у зв'язку із приєднанням України до Протоколу проти незаконного виготовлення та обігу вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів до неї, який доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності» // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb> (дата звернення: 16.10.2018).

Одержано 28.09.2018

УДК 343.12+343.143

Олександр Васильович ГОРБАЧОВ,

кандидат юридичних наук,

начальник управління карного розшуку

Головного управління Національної поліції в Харківській області

ПЛАНУВАННЯ ЗАХОДІВ УПРОВАДЖЕННЯ В ЗЛОЧИННЕ СЕРЕДОВИЩЕ ОСІБ, ЯКІ ВИКОНУЮТЬ СПЕЦІАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ З РОЗКРИТТЯ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗОВАНОЇ ГРУПИ

Як переконливо свідчить аналіз практики, планування є одним із найважливіших елементів організації залучення громадян до конфіденційного співробітництва, забезпечуючи цілеспрямовану та планомірну роботу оперативних підрозділів Національної поліції з ефективного використання сил, методів, засобів та заходів ОРД у цьому напрямі.

Накопичений практичний досвід свідчить про те, що там, де оперативні підрозділи будують свою роботу за ретельно продуманими планами, розрахованими на комплексне використання сил, методів, засобів та заходів, вони завжди досягають позитивного результату у процесі ОРД. Водночас нехтування планування спричиняє неорганізованість у роботі, призводить до плинності кадрів і браку перспектив посилення протидії злочинам [1, с. 81].

Планування (дія за значенням планувати) – мати намір зробити, виконати що-небудь; визначати за планом термін виконання, здійснення чого-небудь [2, с. 979]. Планування – це процес вибору цілей і рішень, необхідних для їх досягнення; це заздалегідь прийняте рішення про те, що робити, коли робити і хто робитиме. Плани забезпечують раціональний підхід до заздалегідь вибраних цілей [3].

Слід зазначити, що останнім часом комплексно питаннями організації і тактики залучення громадян до конфіденційного співробітництва підрозділами карного розшуку, зокрема визначенням особливостей організації і планування заходів залучення громадян до конфіденційного співробітництва, займався В. В. Редька [4]. У цілому, підтримуючи загальні положення його дисертації, слід зауважити, що автором не було приділено достатньо уваги питанням забезпечення безпеки осіб, які залучаються до конфіденційного співробітництва. У той же час заслуговує на увагу запропоноване автором визначення питання «організації планування заходів залучення громадян до конфіденційного співробітництва підрозділами карного розшуку», під яким він розуміє – діяльність оперативного підрозділу з узгодження цілей і завдань перекриття негласним апаратом осіб, об'єктів, маршрутів або на підставі проблеми, що виникла на території обслуговування, або потреб підрозділу на поточний і майбутній періоди та вироблення найраціональніших шляхів і засобів їх досягнення. Зважаючи на наведене, а також на гармонізацію вітчизняного законодавства у відповідності до європейських норм і стандартів, використовуючи філософський прийом розкриття

поняття через зіставлення його з подібним йому поняттям, спираючись на власний практичний досвід роботи в оперативних підрозділах Національної поліції, нами розроблено та вперше запропоновано дефініцію процесу планування заходів впровадження в злочинне середовище осіб, які виконують спеціальне завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи.

Отже, організація планування заходів впровадження в злочинне середовище осіб, які виконують спеціальне завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи – це комплексна, узгоджена діяльність суб'єктів забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства, яка пов'язана з організацією процесу підготовки та вироблення найраціональніших шляхів і засобів досягнення мети негласної слідчої (розшукової) дії, передбаченої ст. 272 КПК України, із забезпеченням всіх необхідних заходів безпеки щодо особи, впровадженій в злочинне середовище.

Зміст такого планування полягає:

1) в окресленні основних завдань, що стоять перед оперативним підрозділом Національної поліції:

а) документування осіб, які підозрюються у вчиненні злочинів (проведення спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи);

б) оперативне перекриття криміногенних об'єктів на території обслуговування;

в) виконання маршрутних завдань;

г) проведення внутрішньокамерних розробок;

д) створення з метою конспірації конспіративних квартир;

2) у визначенні, зважаючи на доцільність використання сил, методів, засобів, комплексу заходів, здійснення яких забезпечить безпеку осіб, залучених до виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи та виконання цих завдань:

а) пошук інформації за інформаційно-пошуковими системами та обліками ГУНП;

б) використання сил розвідки для проведення оперативних установок, візуального спостереження, інших розвідувально-пошукових заходів;

3) у встановленні строків виконання запланованих заходів та виконавців.

Таким чином, організація планування заходів впровадження в злочинне середовище осіб, які виконують спеціальне завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи:

– забезпечує цілеспрямованість у діяльності суб'єктів забезпечення заходів безпеки учасників кримінального судочинства (працівника – ініціатора, виконавця); ритмічність діяльності; підвищення її ефективності;

– сприяє ефективному використанню сил, методів та засобів; взаємодії органів, служб, підрозділів та виконавців; створенню сприятливого психологічного клімату.

Список бібліографічних посилань

1. Пчолкін В. Д. Роль І. П. Козаченка у становленні та розвитку теорії ОРД в Україні. *Форум права* – *Forum prava*. 2011. № 2. С. 779–785. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2011_2_126 (дата звернення: 27.04.2018).

2. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Ірпінь : Перун, 2009. 1736 с.

3. Плішкін В. М. Теорія управління органами внутрішніх справ : підручник / за ред. Ю. Ф. Кравченка. Київ : Нац. акад. внутр. справ України, 1999. 702 с.

4. Редька В. В. Організація і тактика залучення громадян до конфіденційного співробітництва підрозділами карного розшуку : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2014. 242 с.

Одержано 31.10.2018